

HRVATSKO INFORMACIJSKO I DOKUMENTACIJSKO DRUŠTVO
CROATIAN INFORMATION AND DOCUMENTATION SOCIETY

HID - Drobilica

Godina VII, travanj 2010, br. 2

UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Izdvajamo

Europeana treba
više sadržaja
str. 2

Prof. Aleksandra Horvat
primila nagradu za
promicanje knjižničarstva
str. 4

Knjižničari živahni
među policama
str. 8

NSK otvorila profil
na Facebooku
str. 9

ISDF i ISDIAH
međunarodne norme
str. 7

Znanstvenici protiv
„papirologije“
str. 2

Sadržaj

70. obljetnica Hrvatskog knjižničarskog društva	Str. 2
Europeana treba više sadržaja	2
Znanstvenici protiv „papirologije“	2
Arhiv Međunarodnog kaznenog suda za Jugoslaviju	3
Internet piratstvo zatvara radna mjesta	3
Jezična industrija postaje najbrže rastući sektor	3
Praćenje najnovije IT mode ne znači i veću zaradu	4
Svečano obilježen Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice	4
Prof. Aleksandra Horvat primila nagradu za promicanje knjižničarstva	4
3. okrugli stol: Knjižnice i suvremeni menadžment	5
Tribina: Prepisivanje i šutnja u akademskoj zajednici	5
Libraries in the Digital Age (LIDA) 2010	5
37. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva	5
6. međunarodni stručni skup : Knjižnica - središte znanja i zabave	6
Grlom u informacije	6
Kvalitetu znanstvenih radova ugrožava pritisak objavljivanja	7
ISDF - Međunarodna norma za opis funkcija	8
ISDIAH - Međunarodna norma za opis ustanova s arhivskim građivom	8
Knjižničari živahni među policama	9
Nacionalna i sveučilišna knjižnica na Facebooku	10
Paris 26 gigapixela	10

HID-Drobilica
Izlazi dvomjesečno
Kontakt e-mail: ivo.tokic@ina.hr
HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

70. obljetnica Hrvatskog knjižničarskog društva

14. ožujka navršilo se sedamdeset godina od početka rada Hrvatskoga knjižničarskog društva. U Auli Gradske knjižnice u Zagrebu, Starčevićev trg 6 postavljena je prigodna izložba postera koji prikazuju rad Društva, dokumenata i izdanja.

Svečanost obilježavanja 70. obljetnice održat će se na 37. skupštini HKD-a u rujnu ove godine.

Irena Pilaš

Europeana treba više sadržaja

Online knjižnica Europske unije, Europeana, treba ne samo više sadržaja nego oni trebaju biti i kvalitetniji, ustvrdili su dužnosnici Europske unije krajem veljače, ujedno pozivajući na čvršću suradnju vlada i institucija koje sudjeluju u projektu.

Projekt Europeana (<http://www.europeana.eu>) pokrenut je 2008. s ciljem omogućavanja pristupa europskom kulturnom i znanstvenom nasljeđu putem interneta. Iako Europeana već sadrži više od 4,6 milijuna digitaliziranih djela, Bruxelles želi da ta brojka dosegne 10 milijuna do lipnja ove godine, odnosno 15 milijuna do 2015. Članovi Europskog parlamenta zabrinuti su i nejednakom

zastupljenošću država koje sudjeluju u projektu u ukupnom broju digitaliziranih djela – gotovo polovica (47%) dolazi iz Francuske, a zatim slijede Njemačka (16%), te Ujedinjeno Kraljevstvo (8%) i Nizozemska (8%).

Europski parlament također upozorava kako diseminacija znanja putem interneta ne bi trebala biti prepuštena privatnim komercijalnim tvrtkama, te je u tom smislu Europeana svojevrsna europska protuteža Google Books projektu. Europeana bi trebala bi funkcionirati kao središnja referentna točka za edukacijske i istraživačke svrhe.

Tijekom travnja, Europski parlament trebao bi glasati o izvješću koje je pripremila njemačka zastupnica u Europskom parlamentu, Helga Trüpel, a koji je već prethodno jednoglasno prihvaćen u Odboru za kulturu EP-a.

Izvješće je u cijelosti dostupno na adresi:

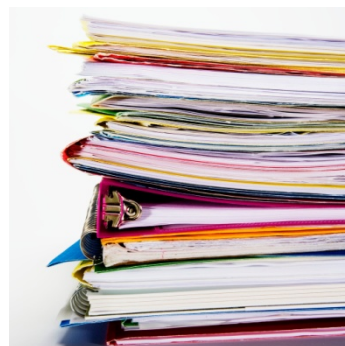
http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/cult/pr/793/793669/793669en.pdf

Daniela Sraga

Znanstvenici protiv „papirologije“

Gotovo 7.000 znanstvenika i istraživača iz 41 države potpisalo je peticiju u kojoj od Europskog parlamenta zahtijevaju smanjenje birokratskih postupaka za programe znanstvene suradnje koje financira Europska unija, kao što je npr. Sedmi okvirni program (FP7) koji predstavlja glavni instrument Europske unije za financiranje znanstvenih istraživanja i razvoja. Znanstvenici naglašavaju kako je administrativni teret s vremenom povećavan unatoč brojnim naporima uložnim u pojednostavljenje postupka, te kako je nelogično financirati znanstvena istraživanja vodeći se istim pravilima i propisima koji se koriste prilikom odobravanja poticaja poljoprivrednom sektoru ili u postupcima javne nabave. Također smatraju i kako bi postupak financiranja projekata trebao biti utemeljen na uzajamnom povjerenju i odgovornom partnerstvu.

Izjavu možete pročitati i potpisati na adresi <http://www.trust-researchers.eu/>, a prema dostupnim podacima, 26 hrvatskih znanstvenika i istraživača to je već i učinilo.

Daniela Sraga

Arhiv Međunarodnog kaznenog suda za Jugoslaviju

Radna grupa za ljudska prava Međunarodnog arhivskog vijeća izdaje mjesečni bilten (urednica Trudy Huskamp Peterson). Radnja grupa zainteresirana je za priloge za bilten, koje se može poslati na: ArchivesTHP@aol.com.

U ožujskom broju biltena istaknuto je zadnje pitanje postavljeno sudcu Patricku Robinsonu, predsjedniku Suda, u intervjuu 10. ožujka (www.internationaljustice.nl/tribune):

- Što će se desiti s arhivom Suda?

„Arhiv je od izuzetnog značaja za regiju jer iskazuju osobnu i specifičnu priču. Važno je da arhiv bude dostupan svima u regiji, a odluku o mjestu njegova smještaja donosi Vijeće sigurnosti.“

Živana Heđbeli

Internet piratstvo zatvara radna mjesta

Prema istraživanju koje je provedeno po narudžbi Međunarodne trgovačke komore (ICC), više od milijun radnih mjesta i gotovo 240 milijardi eura moglo bi biti izgubljeno na području Europske unije u sljedećih pet godina kao izravna posljedica nezakonitog preuzimanja sadržaja s interneta.

Sve veći broj kućanstava s pristupom internetu, kao i sve veće brzine pristupa omogućile su porast takvih nezakonitih aktivnosti, što izravno rezultira gubicima u zabavnoj i informatičkoj industriji koje su samo tijekom 2008. u Europi zapošljavale gotovo 14,5 milijuna ljudi. Istraživanje je bilo usmjereno na piratstvo u europskoj glazbi, filmu, televiziji i informatičkoj industriji.

Jedno od mogućih rješenja ovog problema bili bi i stroži zakoni i kazne za nezakonito preuzimanje sadržaja s interneta. Hoće li to, i koliko, utjecati na ekonomiju poharanu recesijom, ostaje tek vidjeti.

Daniela Sraga

Jezična industrija postaje najbrže rastući sektor

Europska jezična industrija vrijedna je najmanje 8,4 milijarde eura i idućih bi godina trebala rasti 10 posto na godinu pošto je, unatoč gospodarskoj krizi, zabilježila jednu od najvećih stopa rasta u EU, pokazuje istraživanje Europske komisije.

Ono otkriva da su 2008. u tom sektoru ostvareni prihodi od najmanje 8,4 milijarde eura.

Nastavi li rasti predviđenim tempom, ta će industrija zarađivati između 16,5 i 20 milijardi eura do 2015., čime će jezični sektor postati jedan od najbrže rastućih sektora u EU.

"Čini se da je jezična industrija manje pogođena financijskom krizom od drugih industrijskih sektora", ističe se u izvješću.

Objašnjavajući taj rast činjenicom da je "ta industrija drukčija nego što je bila prije", europski povjerenik za višejezičnost Leonard Orban rekao je da je "razvoj novih područja kao što su titlanje, prevođenje i uređivanje" pokazao da su europskim jezičnim stručnjacima "potrebne nove vještine".

Istraživanje koje je za EK proveo Centar za jezičnu tehnologiju iz Velike Britanije pokazalo je da se jezično tržište sve više konsolidira među velikim igračima. Ipak, niski pragovi za ulazak u područje prevođenja i tumačenja znače da na tržištu ima mnogo igrača te da je konkurencija velika.

Istraživanje također skreće pozornost na pozitivne učinke globalizacije, koja povećava potrebu za prevođenjem i tumačenjem te za drugim s jezikom povezanim uslugama.

Od prihoda ostvarenih 2008. godine, 5,7 milijardi eura odnosi se na prevođenje i tumačenje. No Karl-Johan Loennroth, glavni ravnatelj Opće uprave EK za prevođenje, napominje da je "jezična industrija mnogo više od prevođenja i tumačenja - riječ je o titlanju, obrazovanju, sinkroniziranju i jezičnim tehnologijama".

Istraživanje je pokazalo da je rast u jezičnom sektoru osobito impresivan u istočnoj Europi zbog dolaska multinacionalnih kompanija. "Proširenje EU dovelo je do toga da se istočnoeuropske jezike prvi put smatra međunarodnim jezicima", rekao je Loennroth.

Izvor: Business.hr

Praćenje najnovije IT mode ne znači i veću zaradu

Tvrtke koje prate modu u informacijskoj tehnologiji, dakle kupuju najnovije IT proizvode, ostvarit će nekoliko prednosti, ali među njima nije i veća zarada, kaže se u studiji objavljenoj ovaj mjesec u časopisu MIS Quarterly koju prenosi portal IT News.

Ping Wang, profesor na University of Maryland u College Parku, proučavao je deset godina podatke vezane uz 109 tvrtki s Fortuneova popisa 500 najboljih kompanija. Utvrdio je da poduzeća koja više ulažu moderne IT tehnologije uživaju bolju reputaciju i njihovi čelnici imaju veće plaće, ali to ne znači i da više zarađuju, barem ne odmah.

Wang je praćenje IT mode definirao kao "kolektivno prolazno uvjerenje da su najnovije informacijske tehnologije nužne za učinkovito poslovanje". Naveo je baze podataka, ERP-ove, CRM-ove i upravljačke sustave kao primjere popularnih tehnologija u 90-im godinama prošloga stoljeća.

Analiza je pokazala da korporativni ugled time raste, kao i plaće izvršnih direktora. No nabavljanje vruće tehnologije značilo je pad zarade poduzeća u godini nakon ulaganja.

Zašto? Odgovor je logičan: "Trebalo im je u prosjeku tri godine da apsorbiraju negativne utjecaje, oporave se od poremećaja i poboljšaju performanse", veli u zaključku Wang.

Izvor: Business.hr (Tihomir Mršić)

Događanja

Svečano obilježen Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice

Danom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu proglašen je 22. veljače jer je toga dana 1483., samo 28 godina nakon dovršenja Gutenbergove četrdesetdvoredne Biblije, svjetlo dana ugledala prva hrvatska glagoljicom tiskana knjiga *Misal po zakonu rimskoga dvora*. Riječ je o prvom misalu u Europi koji nije tiskan latinskim jezikom i latiničnim pismom.

Tihomil Maštrović, glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, u svome je govoru tijekom svečanosti obilježavanja Dana NSK, istaknuo ostvarenja Knjižnice u 2009. godini, potpisani je Sporazum o suradnji između Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a predstavljena su i dva nova projekta Knjižnice: *Projekt Znanstvena baština XIX. i XX. st.* - digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Sveučilišta u Zagrebu iz fonda NSK te *Projekt Hrvatska glazbena baština u zvuku na 78 o/min* - digitalizacija najstarijih gramofonskih ploča na 78 okretaja.

Zahvalnice NSK dodijeljene su Hrvatskom državnom arhivu za uspješnu suradnju s Knjižnicom u promicanju i predstavljanju hrvatske kulturne baštine u suvremenom informacijskom okruženju te Zagrebačkoj filharmoniji za ostvarenje zajedničkih glazbenih projekata s Knjižnicom.

Irena Pilaš

Prof. Aleksandra Horvat primila nagradu za promicanje knjižničarstva

Ovogodišnja je dobitnica Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice prof. dr. sc. Aleksandra Horvat, redovita profesorica i predstojnica Katedre za bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Riječ je o nagradi koju Knjižnica od prošle godine dodjeljuje za izniman doprinos u radu i razvoju hrvatskog knjižničarstva.

Irena Pilaš

3. okrugli stol: Knjižnice i suvremeni menadžment Zagreb, 16.4.2010.

3. okrugli stol Knjižnice i suvremeni menadžment na temu "Upravljanje ljudskim potencijalima u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja" održao se u KGZ – Gradskoj knjižnici Zagreb u petak, 16. travnja 2010.

Cilj je bio unaprijediti znanje knjižničara o upravljanju ljudskim potencijalima u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja, kvalitetnijem korištenju tehnika i alata o upravljanju ljudskim potencijalima u praktičnom radu i knjižničarskom obrazovanju, akademskom i cjeloživotnom obrazovanju knjižničara i/ili informacijskih stručnjaka te promjenama studijskih programa knjižničarstva na sveučilištima i snalaženju na tržištu rada i preduvjetima za vrednovanje i priznavanje stalnog stručnog usavršavanja. Među sudionicima su bili naši istaknuti stručnjaci na ovim područjima poput Aleksandre Horvat, Tatjane Aparac Jelušić, Jelke Petrak, Nine Pološek Vokić i ostalih.

Irena Pilaš

Tribina: Prepisivanje i šutnja u akademskoj zajednici Zagreb, 24.5.2010.

Forum za etičnost i razvoj znanosti i visokog obrazovanja, u suradnji s *Tribinom Gornji Grad* organizira javnu tribinu *Prepisivanje i šutnja u akademskoj zajednici: uzroci, posljedice i rješenja* koja će se održati u ponedjeljak 24. svibnja u 19.00 sati, Kaptol 27, Zagreb.

Na tribini će izlagati Ana Marušić, Mirko Petrić, Vedran Katavić, Tomislav Bracanović, a nakon kraćih uvodnih izlaganja slijedi rasprava koju će voditi akademik Vlatko Silobričić.

Ivo Tokić

Libraries in the Digital Age (LIDA) 2010 Zadar, 24 – 28.5.2010.

Godišnja međunarodna konferencija LIDA, koju zbog poznate kvalitete i bogatstva sadržaja nije potrebno posebno predstavljati, i ove je godine podijeljena u dva dijela i posvećena temama:

Part I: Digital scholarship: support by digital libraries

Part II: Digital natives: challenges & innovations in reaching out to digital born generations

Uz to, nakon desetljeća održavanja u Dubrovniku, LIDA se ove godine preselila u Zadar.

Ivo Tokić

37. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva Terme Tuhelj, 29.9. – 2.10. 2010.

37. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva održat će se od 29. rujna do 2. listopada 2010. u Termama Tuhelj. Tema skupštine je "*Knjižnica u zajednici*".

HKD poziva sve zainteresirane da pripreme izlaganja.

Irena Pilaš

6. međunarodni stručni skup : Knjižnica - središte znanja i zabave Knjižnice – nositelji kulturnog identiteta Karlovac, 16-17.9.2010.

Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić iz Karlovca u suradnji s Knjižnicom Mirana Jarca iz Novog Mesta u okviru projekta prekogranične kulturne suradnje između Hrvatske i Slovenije pod nazivom Besede i riječi (BeRi), organizira dvodnevni međunarodni stručni skup *Knjižnica – središte znanja i zabave*, koji će se održati 16. i 17. rujna 2010. g. u Karlovcu.

Tema ovogodišnjeg stručnog skupa nosi naziv *Knjižnice – nositelji kulturnog identiteta*. Organizatori pozivaju zainteresirane da svojim stručnim radovima i primjerima dobre prakse sudjelujete na skupu.

Ivo Tokić

Osvrt

Grlom u informacije

Na web-stranici H-alter 28. travnja t.g. objavljen je članak Toni Gabrića o pripremama za izmjenu Zakona o pravu na pristup informacijama. Zakon bi trebao biti promijenjen do kraja lipnja, što je zacrtano Akcijskim planom uz Strategiju suzbijanja korupcije.

Kritičari sadašnjeg Zakona još od njegova donošenja kao glavni nedostatak ističu nepostojanje nezavisnog povjerenika za informacije. Pojedina tijela javne vlasti nigdje ne objavljuju svoje pravilnike, već proglašavaju da oni stupaju na snagom "danom donošenja". Time izravno krše dobre demokratske običaje i Ustav, koji nalaže da propisi prije stupanja na snagu moraju biti objavljeni slučajevima u kojima se može govoriti o elementima privatnosti ili službene tajne testirao interes javnosti, ali bi također i sankcionirao tijela javne vlasti koja ignoriraju zahtjeve građana, organizacija civilnog društva i novinara.

Sadašnji Zakon o pravu na pristup informacijama napisan je više kao popis dobrih želja nego kao obvezujući akt. Na površno čitanje, on izgleda "jako europski". U praksi, preko 50 posto zahtjeva za informacijom ne dobije odgovor u zakonski predviđenom roku. *Udruga za nezavisnu medijsku kulturu i Hrvatsko novinarsko društvo* u prošloj su godini, u sklopu projekta *Pravo novinara na pristup informacijama*, uputili oko 200 novinarskih pitanja (dostupna na <http://www.h-alter.org/vijesti/ljudska-prava/pravo-na-pristup-dezinformacijama>) različitim tijelima javne vlasti; niti u jednom slučaju nismo dobili zakonski predviđenu obavijest o produljenju roka za davanje informacije. Na pojedine odgovore čekali smo više od tri mjeseca, a među dvadesetak odbijenih zahtjeva, u jednom jedinom slučaju dobili smo rješenje o odbijanju, kako to Zakon predviđa. U nekoliko slučajeva uskraćivanja informacije podigli smo tužbu Upravnom sudu i "pali" iz formalnih razloga, a tri tužbe Upravnom sudu još uvijek nisu riješene, mada će ovog ljeta isteći godina dana otkad smo zatražili informacije, a Sud bi takve slučajeve, kaže Zakon, trebao rješavati po hitnom postupku. Na temelju izvještaja za 2009. godinu, poslovično pedantni GONG ustanovio je da je od preko 4000 tijela javne vlasti njih svega 688 poštovalo zakonsku odredbu i Ministarstvu uprave dostavilo podatke o provedbi Zakona (izvješće dostupno na http://www.h-alter.org/files/repository/document/2010/04/gong_zppi).

Na osnovu rezultata projekta *Pravo novinara na pristup informacijama*, možemo posvjedočiti da i sam Izvještaj o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama odudara od zahtjeva koji postavlja Zakon o pravu na pristup informacijama, da informacije koju daje tijelo javne vlasti mora biti *potpune i točne*. Naime, Izvještaj na stranici 135. navodi da su općinski sudovi odbili ukupno *deset* zahtjeva za informacijom; mi smo, pak, dobili *šesnaest* odgovora od *petnaest* općinskih sudova, u kojima nismo dobili sve tražene informacije. U tih 16 zahtjeva tražili smo *64* informacije; dobili smo ih *42*, a nismo ih dobili *22*, što je malo preko dvostruko više od deset.

Cjelovit članak dostupan je na: <http://www.h-alter.org/vijesti/uvodnik/grlom-u-informacije>

Živana Heđbeli prema Toni Gabrić.: Grlom u informacije (H-Alter)

Kvalitetu znanstvenih radova ugrožava pritisak objavljivanja

Kvaliteta znanstvenog rada je ugrožena sve većim pritiskom na znanstvenike da objavljuju rezultate svojih istraživanja, pokazuje nova studija koju je objavila Daniele Fanelli sa Sveučilišta u Edinburghu u online izdanju časopisa PLoS ONE, od 21. travnja ove godine. Stanje u kojem rade današnji znanstvenici dobro opisuje izreka "objavljivati ili propasti". Karijera znanstvenika sve se više ocjenjuje samo na temelju broja objavljenih radova, te na broju drugih znanstvenika koji su njihov rad citirali u svom članku. Sve češće se i unutar znanstvene zajednice postavlja pitanje da li je dosadašnji način mjerenja znanstvene kvalitete odgovarajući. Samo neprekidnim objavljivanjem znanstvenici mogu sebi osigurati radna mjesta i materijalna sredstva za rad.

To znanstvenicima nameće problem kako povećati vjerojatnost da rad bude prihvaćen u odabranom časopisu, a kasnije i citiran od drugih znanstvenika.

"Znanstvenici su u sve većem sukobu interesa, rastrgani između potrebe da točno i objektivno prikažu svoje rezultate i potrebe da osiguraju napredak u svojoj karijeri", kaže Fanelli ". Premda su već mnoge ranije studije pokazala štetnost financijskog sukoba interesa u biomedicinskim istraživanjima, nitko dosad nije ukazao na postojanje puno šireg konflikta, koji bi moglo utjecati na sva znanstvena područja."

Dr Fanelli je analizirala više od 1300 radova američkih istraživača u svim znanstvenim disciplinama, u rasponu od fizike do sociologije. Obratila je pozornost na učestalost potvrde ili odbacivanja u radu postavljene hipoteze.

U analizi je koristila službene podatke o znanstvenoj produkciji u pojedinim američkim državama, pribavljene od National Science Foundation-a. Pokazala je da je u glavnini objavljenih radova hipoteza autora potvrđena, što je vrijedilo za sve znanstvene discipline i nije ovisilo o materijalnim ili financijskim sredstvima kojima su raspolagali. Analiza sugerira da su znanstvenici pritisnuti konkurencijom koja puno objavljuje, skloniji prikazati svoje rezultate kao "pozitivne". Ostaje nejasno da li to čine drugačijim prikazivanjem rezultata tijekom oblikovanja teksta ili prilagođavanjem i probiranjem eksperimentalnih podataka.

"Rezultat svakog eksperimentalnog rada ovisi o mnogim čimbenicima, ali neprihvatljivo je da jedan od tih čimbenika bude pritisak za objavljivanjem. Teoretski se ipak ne može potpuno isključiti mogućnost da su istraživači u produktivnijim državama sposobniji i bolje opremljeni, te stoga uspješniji, ali i u tom slučaju tek je mala vjerojatnost da to u potpunosti može objasniti trend uočen u ovoj analizi," navodi Fanelli.

Temeljita analiza radova u svim znanstvenim disciplinama pokazuje da znanstvenici objavljuju najviše "pozitivnih" rezultata u onim američkim državama koje vode na rang listama znanstvene produkcije. Znanstveni autori iz Nevade, Sjeverne Dakote i Missisippija su potvrdili svoje radne hipoteze u manje od pola članaka. Tome nasuprot autori iz Michigana, Ohia, District of Columbia i Nebraske su potvrdili svoje hipoteze u 95% do 100% znanstvenih radova, što je postotak koja se čini nerealnom čak i za najrenomiranije institucije.

Realno je očekivati ovakvo stanje i u ostalim razvijenim zemljama. "Akademska natjecanje za financijska sredstva i pozicije posvuda je u porastu. Znanstvena politika koja se isključivo oslanja na mjerenju produktivnosti negativno utječe na kvalitetu znanosti", kaže Fanelli.

Članak je dostupan na adresi <http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0010271>.

Izvor: Znanost.com (Filip Kordić)

ISDF - Međunarodna norma za opis funkcija

Hrvatski državni arhiv objavio je 2009. g. prijevod prvog izdanja ISDF - međunarodne norme za opis funkcija, koje je priredilo Povjerenstvo za odabir najboljih praksa i normi, Dresden, Njemačka, 2-4. svibnja 2007. g. Norma daje smjernice za izradu opisa funkcija pravnih osoba vezanih uz stvaranje arhivskog gradiva i upravljanje njime. Funkcija je svaka svrha visoke razine, odgovornost ili zadaća koju zakonodavstvo, politika ili mandat dodjeljuju u područje nadležnosti neke pravne osobe. Funkcije se može raščlaniti na skupine koordiniranih operacija kao što su podfunkcije, poslovni procesi, aktivnosti, zadaće ili transakcije.

Elementi opisa organizirani su u četiri područja obavijesti:

1. *područje identifikacije* - gdje se donose informacije koje jednoznačno identificiraju funkciju i koje definiraju normirane pristupnice
2. *područje konteksta* - gdje je dana obavijest o prirodi i kontekstu funkcije
3. *područje veza* - gdje su zabilježene i opisane veze s drugim funkcijama)
4. *područje kontrole* - gdje je opis funkcije identificiran na jedinstven način i gdje su zabilježene informacije o tome kako, kada i koja je ustanova stvorila i održavala opis

U publikaciji su dani i cjeloviti primjeri opisa funkcija izrađenih prema ovoj normi, na engleskom, francuskom, španjolskom, portugalskom i hrvatskom jeziku. Besplatna engleska verzija norme dostupna je na: <http://www.ica.org/sites/default/files/ISDF%20ENG.pdf>

Živana Heđbeli

ISDIAH - Međunarodna norma za opis ustanova s arhivskim gradivom

Hrvatski državni arhiv objavio je 2009. g. prijevod prvog izdanja ISDIAH - međunarodne norme za opis ustanova s arhivskim gradivom, koju je priredilo Povjerenstvo za odabir najboljih praksa i normi, London, Ujedinjeno Kraljevstvo, 10-11. ožujka 2008. g.

Norma donosi opća pravila za normizaciju opisa ustanova s arhivskim gradivom (organizacija koje čuvaju i zaštićuju arhivski materijal i čine ga dostupnim javnosti).

Elementi opisa organizirani su u šest područja obavijesti:

1. *područje identifikacije* - gdje se donose informacije koje jednoznačno identificiraju ustanovu s arhivskim gradivom i koje definiraju normirane pristupnice
2. *područje kontakta* - gdje se daju informacije o tome kako stupiti vezu s ustanovom s arhivskim gradivom
3. *područje opisa* - gdje se daju relevantne obavijesti o povijesti,

trenutnom ustroju i akvizicijskoj politici ustanove s arhivskim gradivom

4. *područje dostupnosti* - gdje se daju obavijesti u vezi s dostupnošću ustanove s arhivskim gradivom: radno vrijeme ustanove, ograničenje dostupnosti, itd.

5. *područje usluga* - gdje se daju relevantne obavijesti o tehničkim uslugama koje pruža ustanova s arhivskim gradivom

6. *područje kontrole* - gdje je opis ustanove s arhivskim gradivom identificiran na jedinstven način i gdje su zabilježene informacije o tome kako, kada i koja je ustanova stvorila i održavala opis.

U publikaciji su dani i cjeloviti primjeri opisa ustanova s arhivskim gradivom izrađenih prema ovoj normi, na engleskom, francuskom, španjolskom, portugalskom, talijanskom, njemačkom i hrvatskom jeziku.

Besplatna engleska verzija norme dostupna je na:

http://www.ica.org/sites/default/files/ISDIAH%20Eng_0.pdf

Živana Heđbeli

Knjižničari živahni među policama

Kako je objavio New York Daily News i komentirao Library Journal.com, stanoviti Will Manly je još 1992. godine proveo istraživanje među američkim knjižničarima, čije rezultate sve dosad nije mogao objaviti u stručnom časopisu, pa je to učinio na svom blogu. Točnije, šefovi su već tiskano izdanje danas ugašenog Wilson Library Bulletina s rezultatima njegovog istraživanja povukli, a Manlyu uručili otkaz.

Što je to 1992. godine istraživao Manly? Knjižničari i seks.

Na njegov je upitnik te 1992. godine odgovorilo čak 5.000 američkih knjižničara. Od njih je jedna petina imala seksualno iskustvo među policama knjižnice. Čak 51% ispitanika je tada odgovorilo da bi se za novac pristali slikati goli za Playboy. Njih 61% je posudilo porno film. Istraživanje je pokazalo da je tada 22% ispitanih mislilo kako bi bilo korisno da u javno dostupnom zahodu knjižnice bude postavljen aparat za kupnju prezervativa, itd.

Zabrinjava da je tada 14% ispitanih doživjelo neki oblik seksualnog zlostavljanja od osoba koji su u njihovim ustanovama bili odgovorni za knjižnicu. Čak 78% knjižničarki i 7% knjižničara doživjelo je neki oblik seksualnog zlostavljanja od korisnika.

Budući da ovi rezultati nakon 18 godina djeluju pomalo kao otvaranje vremenske kapsule, mnogi od knjižničara koji su komentirali rezultate ohrabruju autora da sada ponovi svoje istraživanje da se mogu usporediti podaci nekad i danas.

Pitanja i rezultati istraživanja iz 1992. godine dostupni su na:

<http://willmanley.com/2010/04/11/will-unwound-78-the-1992-librarians-and-sex-survey-results-by-will-manley/>

Ivo Tokić

Pitanje 13: Shakespeare i "prvi put"

Knjižničari su zapitani da odaberu naslov nekog Shakespeareovog djela koje najbolje opisuje njihovo prvo seksualno iskustvo:

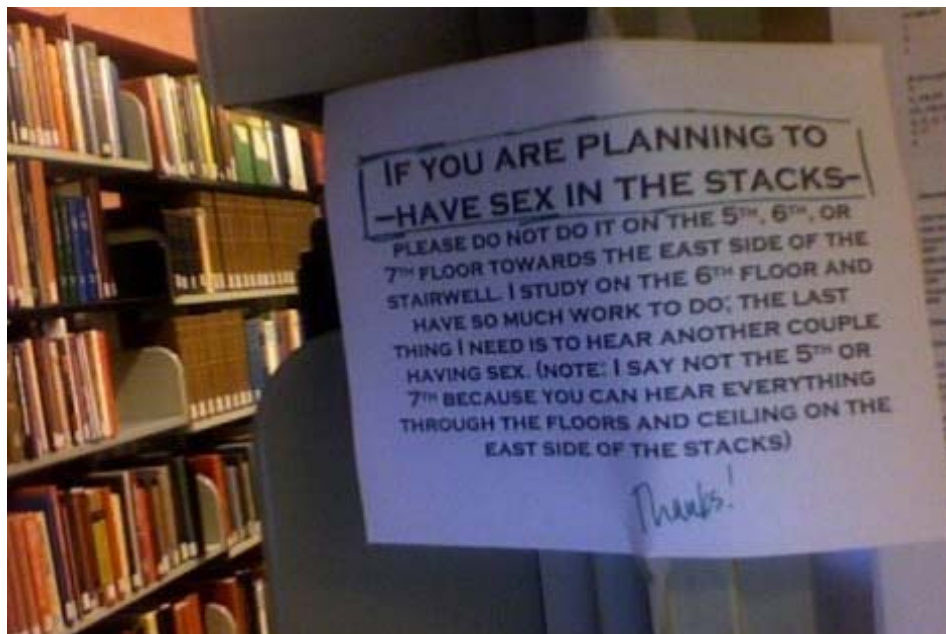
28% odabralo je *Komediju zabune*

23% odabralo je *San Ivanjske noći*

22% odabire *Mnogo vike ni za što*

21% bira *Sve je dobro što se dobro svrši*

6% je odabralo *Silovanje Lukrecije*

Zanimljivi web sadržaji

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu otvorila profil na Facebooku

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pridružila se, uz mnogobrojne ugledne knjižnice, kao što su Britanska nacionalna knjižnica, Nacionalna knjižnica Australije i Kongresna knjižnica te druge kulturne ustanove poput Muzeja Louvre, Nacionalne galerije u Londonu i Muzeja suvremene umjetnosti, najvećoj društvenoj mreži Facebook koja danas okuplja približno 400 milijuna korisnika.

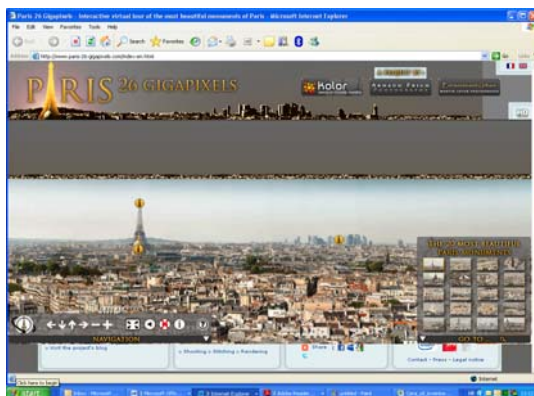

Nazočnost Knjižnice u svijetu društvenih mreža otvara nove mogućnosti i novi način komunikacije sa sve većom i sve zahtjevnijom korisničkom zajednicom radi promidžbe djelatnosti, usluga i proizvoda Knjižnice te ostvarivanja većeg zadovoljstva, ali i broja korisnika.

Adresa NSK na Facebooku:

<http://www.facebook.com/home.php?#!/pages/Zagreb-Croatia/NACIONALNA-I-SVEUCILISNA-KNJIZNICA-U-ZAGREBU/352261325989?ref=ts>

Irena Pilaš

Paris 26 gigapixels

Na adresi <http://www.paris-26-gigapixels.com> nalazi se panoramska fotografija Pariza razlučivosti čak 26 milijardi piksela. Stranica omogućuje zumiranje, a neke od znamenitosti popraćene su dodatnim informacijama i fotografijama.

Jedan od najpoznatijih panoramskih fotografa Arnaud Frich i Martin Loyer sa suradnicima te kompanija Kolor, koja je omogućila softver za spajanje svih snimljenih fotografija, na projektu rade od rujna prošle godine. Fotografi su snimili 2.000 fotografija koje zajedno daju jednu fotografiju razlučivosti 354.159x75.570 piksela.

Ivo Tokić

Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja

Poštovani čitatelji,

e-mail adresa uredništva: ivo.tokic@ina.hr

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobilica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2381-624, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Heđbeli, Marina Mayer, dr.sc. Daniela Sruga, mr.sc. Irena Pilaš

HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285